XV. FIATAL MŰSZAKIAK TUDOMÁNYOS ÜLÉSSZAKA

Kolozsvár, 2010. március 25-26.

BELSŐÉPÍTÉSZETI MINTÁK – HASONLÓ MEGKÖZELÍTÉSBEN

HUTTER Ákos DLA

Abstract

The initial concept was to create a “sterile”, clean workplace, which supports and reflects the high quality and precise character of the activity in the saloon. The white surfaces dominating the space create a quiet spot in the chaotic world of the plaza. In the “clean” space, activity will be given more emphasis. The stylists and customers will act as parts of the composition and fill it up with life. The orientation becomes easier in the space and the message will be clear. Screens on white surfaces communicate customers, which are important elements of the conception.

Key words:

design, use of material, functional

Összefoglalás

A fodrászszalon kezdeti koncepciója egy „steril”, tiszta munkahely megteremtése, ami az ott folyó tevékenység magas színvonalára, precizitására utal, és segíti azt. A fehér felületek által meghatározott tér nyugvópont a bevásárlóközpont kaotikus világában. A többi üzlettel ellentétben itt akár egy-két órát is eltölthet a vendég. A „tisztta” térben a mozgás hangsúlyosabbá válik, a használók a kompozíció részeként jelennek meg, élettel töltik meg azt. A térben történő eligazodás könnyebbé, az üzenet érthetőbbé válik. A kirakat helyett a fehér felületeken elhelyezett monitorok kommunikálnak a vendégekkel, amelyek hangsúlyos elemei a koncepciónak.

Kulcsszavak:

design, anyaghasználat, egyszerűség, funkcionalitás

1. Bevezetés

Építészet és belsőépítészet ideális esetben nem válik szét, az épülettervezés komplex folyamata a külső architektúrától a belső tér részleteinek megoldásáig terjed. A belső tér alakítása során építészeti eszközkhöz nyúlni, a szerkezet esztétikáját megmutatni és a szerkezetek által meghatározott tér láttatása és hangsúlyozása vezet arra az eredményre, hogy exteriőr és enteriőr teljes egységben és összhangban jelenik meg a használó előtt. Ebben az esetben nem merülhet fel a beruházás során, hogy forráshiányra hivatkozva fontos belsőépítészeti elemek maradnak el, sérül a belső téri koncepció. Ez a tervezői szemléletmód vezérel azoknál a munkáknál is, melyeknél meglévő épületről lévén szó a belső tér alakítása a feladat. A funkció, az épületben alkalmazott technológia által meghatározott igények döntő mértékben határozzák meg a belső tér kialakításának koncepcióját, az alkalmazott anyagokat, a mesterséges megvilágítást, a felületek struktúráját, színét.

2. „Zsidro” Hajszalon belsőépítészeti kialakítása, Győr

Bevásárlóközpontban kialakított üzletek belsőépítészeti kialakításával már foglalkoztunk mielőtt a hajszalon tervezésének nekifoghattunk. Ha ebben a munkában nem láttunk volna több lehetőséget az eddigieknél, talán nem rugaszkodtunk volna a feladatnak ekkora lelkesedéssel, mivel eddigi tapasztalataink szerint az ebben a konstellációban fennálló körülmények szorítása ritkán eredményez minőséget, még kevésbé progresszív építészeti produktumot.

Ebben az esetben mégis lehetőségünk volt a „kísérletezésre”. Ami egyrészt következett abból, hogy ez a funkció ebben a megjelenésben még „kakukktójás” a hazai plazák világában, nem volt kialakult, adaptálandó arculat, másrészt német-magyar belsőépítész zsűrit kellett meggyőzni a koncepció korszerűségéről, minőségéről.

Az üzletlánc belsőépítész koordinációja eleinte kételkedett a funkció működőképességében az adott üzlethelyiségben és a befektető által kívánt kapacitással. De meggyőzhetőnek bizonyultak, amit első sorban annak köszönhetünk, hogy a design elsőpró sikert aratott az első egyeztetésen. Ezután már „csak” a befektetői érdekeket (kapacitás, funkcionalitás) és az üzletlánc előírásait kellett összeegyeztetni. Az arculat, design töretlen útja azért külön öröm, mivel a klienssel való első egyeztetésen elhangzott, hogy nincs elképzelés a megjelenésre, tegyünk javaslatot. Ezután az első ötletterv, ami homlokegyenest ellentétben állt a megrendelői elképzeléssel viszont nagyon közel állt a megvalósult állapothoz, adott zöld utat a tervnek a belsőépítészeti egyeztetéseken és megteremtette a közös hangot az üzletlánc és a befektető között.

Funkció:

Az üzlethelyiség ~120 m² alapterületű, amelyen 11 fodrász munkahely, 4 hajmosó kapott helyet egy térben a recepcióval és várakozótérrel. Az üzletlánc elvárása volt, hogy a járulékos funkciók (kozmetika, szolárium stb.) minél intimebb kialakítással készüljenek. Ezzel szemben a fodrászatnál lényeges volt a nyitottság - az üzletben folyó tevékenység maga bírjon hívogató erővel, reklámértékkel – másrészt szakmai (fodrászati) szempontból az intimitás volt igény.

A koncepciót nagyban befolyásolta az üzlet déli homlokzata, ami teljes hosszban (14,90 m) utcafronti üveghomlokzat. Ennek eredménye a portál mögé állított 12,50 m hosszú pengéfal. A fal hangsúlyos eleme a térnek. Funkcióját tekintve egyrészt a fodrászállásoknak ad helyet a belső tér felé, másrészt árnyékolóként, kirakatfelületként fordul az utca felé.

Alkalmazott anyagok:

A tervezés során felmerülő anyagoknál a funkcionalitás és az ebből következő arculat következetes megtartása volt a fő cél. A szalonban folyó tevékenység szigorú technológiájának alárendelt anyaghasználat koncepcionális elem volt. A funkcionalitást és technológiát hirdető design a külföldi példákat szemlélve teljesen általánosnak tekinthető, esztétikai kategória.

A technológia által támasztott főbb követelmények a tisztíthatóság, ellenállóság a vízzel és különböző kemikáliákkal szemben, homogén felületek, időtálló anyagok és a jó fényviszonyok megteremtése, a-

mi a munkakörülmények befolyásolásában az egyik legfontosabb elem. A megfelelő intenzitású fény megteremtése mellett a színhelyesség és homogén, szórt megvilágítás kialakítása volt elengedhetetlen. A déli üveghomlokzat nem könnyítette meg az ideális fényviszonyok kialakulását a szalonban. A már említett pengefal akadályozza a napfény direkt bejutását a fodrászállásokhoz. Amivel sikerült a szalonban folyó munkát nagyban segítő homogén és a színeket is helyesen visszaadó általános fényviszonyok megteremtése az a feszített fényáteresztő álmennyezet fölé helyezett világítás. A munkaállások fölött húzódó Barrisol membrán 1,20m szélességben, 12,80m hosszban homogén felületként húzódik 2,70m magasságban. A kis belmagasság miatt erőteljes hatást gyakorol a fodráshelyek környezetében kialakuló fényhatásokra, amelyek nagyon közel állnak a természetes, napfény által létrehozott viszonyokhoz.

A bútorfelületek magasfényű, fűjt fehér festést kaptak, amelyek tükröződésekkel, vízhártya hatású felületeikkel a tér hatásos elemévé váltak. A design és funkció egységét hivatott szolgálni az alkalmazott önterülő padlóburkolat. A praktikum – homogén, jól tisztítható, ellenálló anyag – mint esztétikai érték jelenik meg. A felületek fehér színben, de különböző - fényes és matt - felülettel jelennek meg, ami elegendő játékot ad térnek, a tükröződés, a visszavert fény által. A bútorok kiválasztása is maximálisan a belsőépítészeti koncepció szerint történt. Az olasz fodrászati bútorokat gyártó Maletti cég designerei Ross Lovegrove, Philippe Starck és Didier Gomez, akinek „Look” fodrászszékei a szalon meghatározó elemei lettek, kiállítási tárgyként sorakoznak a térben.

1. ábra. „Zsidro” hajszalon vendégtér

3. Jakováli Hasszán Dzsámi kiállítótér koncepció, Pécs

Pécsett a „kis” Dzsámi (Jakováli Hasszán Dzsámi) kiemelt török kori emlék, jellegzetessége a megmaradt minaret, ami egyedülálló. Összetett városépítészeti szituációban, szorosan ráépült környezetben áll, a pécsi világörökségi „pufferzóna” területén. A Széchenyi-téri Dzsámival ellentétben működő isz-

lám szertartásoknak ad helyet a mai napig. A helyi közösség találkozó helye. A közvetlenül ránőtt szomszéd épületben – amelyen keresztül közelíthető meg a dzsámi is – működik a török kori emlékek kiállító tere. A kiállítási installáció újragondolásra érett, a műemlék színvonalához nem méltó módon mutatja be a kapcsolódó emlékeket. A dzsámi állagmegóvó munkálatai (tetőhéjazat csere) elkészültek, a 2010-es Európa Kulturális Fővárosa év keretében a környező köztér megújult, de a kiállítótér nem tudott megújulni ez idáig és. Tervünk, ami előkészítője volt a megvalósulási terveknek a pályázati szakaszban a Dzsámi rekonstrukció, a köztér felújítás az épület mögötti tér – ahol a minaret áll – török kertté alakítása mellett a kiállító tér koncepciójára adott javaslatot. A belső tér szempontjából meghatározó elem, hogy a Dzsámi mellett a jelenlegi kiállító teret is magában foglaló épület helyén dervis kolostor állt, amelynek régészeti emlékei, rekonstrukciós rajzai ismeretesek. Koncepciónk megidézni a kolostor épületét, rekonstruálni a virtuális térben. A XXI. sz. technológiáját és építészetét használó belső térben vetített, digitális technikával belehelyezni a látogatót a dervis kolostor hangulatába, hogy közelről szemlélhesse a dervisek táncát. Az enteriőr meghatározója egy szoborszerű, műanyag „fluid” forma, amely padként, ülőalkalmatossággént szolgál. A falakon körben a vetített kép jelenik meg a kolostorról, mintha a látogató a kolostor udvaron lenne.

2. ábra. *Jakováli Hasszán Dzsámi kiállítótér*

Hutter Ákos DLA, okl. építész, egyetemi docens
Munkahely: Pécsi Tudományegyetem, Pollack Mihály Műszaki Kar,
Tervezési és Építészeti Ismeretek Tanszék
Cím: 7624, Magyarország, Pécs, Rókus u. 2.
Telefon / Fax: +36-72-501-562
E-mail: huttera@pmmk.pte.hu